Rektor vydal na základě § 17 odst. 1 písm. a) zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a dále na základě ustanovení čl. 5 Statutu Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze účinného od 1. 9. 2017 tuto směrnici

Směrnice rektora č. 2/2024 o komercializaci výsledků výzkumu, vývoje a tvůrčí činnosti školy

Článek 1

Účel a předmět směrnice

(1) Účelem této směrnice je upravení způsobu nakládání s výsledky činnost ve výzkumu, vývoji a inovacích v návaznosti na ustanovení § 16 odst. 3 zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, vývoje z veřejných prostředků a způsobu rozdělení potenciálních příjmů z komercializace.

(2) Tato směrnice upravuje nakládání s předměty duševního vlastnictví, které jsou výsledkem činnosti ve výzkumu, vývoji a tvůrčí činnosti a byly autorem, původcem, řešitelem nebo zlepšovatelem, vytvořeny při plnění úkolů plynoucích z jeho pracovního či obdobného pracovně-právního vztahu k Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze (dále jen „UMPRUM") nebo v rámci plnění studijních povinností studenta UMPRUM, popřípadě účastníka programu celoživotního vzdělávání.

Článek 2

Vymezení pojmů

(1) **Výsledkem činnosti ve výzkumu, vývoji a tvůrčí činnosti** se rozumí především předmět duševního vlastnictví vytvořený fyzickou osobou v zaměstnaneckém nebo jiném pracovněprávním vztahu k UMPRUM nebo studentem UMPRUM, popřípadě účastníkem programu celoživotního vzdělávání.

(2) Předmět duševního vlastnictví je výsledek duševní tvůrčí činnosti, který je nový. Může jím být:

a) předmět práva průmyslového vlastnictví,
b) předmět autorského práva a práv souvisejících.

(3**) Předmětem práva průmyslového vlastnictví** může být především:

a) **vynález** [1] jako výsledek vynálezecké činnosti, který je nový a průmyslově využitelný, chrání se patentem;

b) **zlepšovací návrh**[2] **jako** technické, výrobní nebo **provozní** zdokonalení, jakož **i** řešení problémů bezpečnosti a ochrany zdraví při práci **a** životního prostředí;

c) **průmyslový vzor**[3] jako vzhled výrobku nebo jeho části, spočívající zejména ve znacích linií, obrysů, barev, tvaru, struktury nebo materiálů výrobku samotného, nebo jeho zdobení;

d) **užitný vzor** [4] jako nové, průmyslově využitelné technické řešení, které přesahuje rámec pouhé odborné dovednosti;

e) ochranná známka[5] jako jakékoliv označení schopné grafického znázornění, zejména slova, včetně osobních jmen, barvy, kresby, písmena, číslice, tvar výrobku nebo jeho obal, pokud je **toto** označení způsobilé odlišit výrobky nebo služby jedné osoby od výrobků nebo služeb jiné osoby;

f) obchodní tajemství[6] jako konkurenčně významné, určitelné, ocenitelné a v příslušných obchodních kruzích běžně nedostupné skutečnosti, které souvisejí s provozem obchodního podniku nebo závodu a jejichž vlastník zajišťuje ve svém zájmu odpovídající utajení. Obchodní tajemství je odlišné od předchozích předmětů práva průmyslového vlastnictví tím, že jej nelze chránit zápisem do příslušného rejstříku. S obchodním tajemstvím souvisí know-how, jako soubor poznatků, dovedností a zkušeností výrobní, technické, provozní, obchodní, vědecké, výzkumné nebo jiné povahy, které nejsou všeobecně známé nebo dostupné, jsou podstatné, popsatelné a **komerčně využitelné a důvěrné informace,** které nenaplňují znaky

[1] § **3** odst. **1** zák. č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích
[2] § 72 odst. 1 zák. č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích
[3] **§** 2 písm. a**) zák.** č. 207/2000 Sb., o ochraně průmyslových vzorů
[4] § **1** zák. č. 478/1992 Sb., **o** užitných vzorech
[5] § 1 zák. č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách
[6] § 504 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

obchodního tajemství, ale UMPRUM je přesto chce označovat a zacházet s nimi jako s důvěrnými.

(4) **Ochranou předmětu práva průmyslového vlastnictví** se rozumí zápis předmětu do rejstříku příslušného úřadu, v České republice do rejstříku Úřadu průmyslového vlastnictví. Tato ochrana vzniká formálním postupem upraveným příslušným zákonem. V některých případech je dílo chráněno jak právem průmyslového vlastnictví, tak autorským právem a dochází tak k souběhu právní ochrany.

(5) **Původcem** je fyzická osoba, která vytvořila předmět práva průmyslového vlastnictví vlastní tvůrčí činností. **Spolupůvodcem** je fyzická osoba**,** která se na vytvoření předmětu práva průmyslového vlastnictví podílela vlastní tvůrčí činností. Pro účely této směrnice se jedná o osobu v zaměstnaneckém nebo jiném pracovněprávním vztahu k UMPRUM nebo o studenta UMPRUM popř. o účastníka programu celoživotního vzdělávání.

(6) **Předmětem práva autorského** je autorské dílo[7]. Je jím dílo literární a jiné dílo umělecké a dílo vědecké, které je jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora a je vyjádřeno v jakékoli objektivně vnímatelné podobě včetně podoby elektronické, trvale nebo dočasně, bez ohledu na jeho rozsah, účel nebo význam. Autorským dílem je zejména dílo slovesné vyjádřené řečí nebo písmem, dílo hudební, dílo dramatické a dílo hudebně dramatické, dílo choreografické a dílo pantomimické, dílo fotografické a dílo vyjádřené postupem podobným fotografii, dílo audiovizuální, jako je dílo kinematografické, dílo výtvarné, jako je dílo malířské, grafické a sochařské, dílo architektonické včetně díla urbanistického, dílo užitého umění a dílo kartografické. Ochrana vzniká neformálně. V rámci UMPRUM může být

autorské dílo:

a) **zaměstnaneckým dílem[8],** které bylo autorem vytvořeno ke splnění jeho povinností vyplývajících z pracovněprávního či obdobného vztahu k UMPRUM. Není-li sjednáno jinak, UMPRUM vykonává svým jménem a na svůj účet autorova majetková práva[9] k dílu.

b) **školním dílem[10]**, které bylo autorem vytvořeno ke splnění studijních povinností vůči UMPRUM. Za školní dílo se pro účely této směrnice považuje rovněž dílo vytvořené účastníkem programu celoživotního vzdělávání.

(7) Autorem[11] je fyzická osoba, která autorské dílo vytvořila. V případě souborného díla je jeho autorem osoba, která je tvůrčím způsobem vybrala a uspořádala**.**

---

[7] § 2 odst. 1 zák. č. 121/2000 Sb., autorský zákon
[8] § 58 zák. č. 121/2000 Sb., autorský zákon
[9] § 12 a násl. zák. č. 121/2000 Sb., autorský zákon
[10] § 60 zák. č. 121/2000 Sb., autorský zákon
[11] § 5 odst. 1, odst. 2 zák. č. 121/2000 Sb., autorský zákon

Spoluautorem[12] je fyzická osoba, která se na vytvoření autorského díla podílela vlastní tvůrčí činností. Pro účely této směrnice se jedná o osobu v zaměstnaneckém nebo jiném pracovněprávním vztahu k UMPRUM nebo o studenta UMPRUM, popř. o účastníka programu celoživotního vzdělávání.

(8) **Řešitelem projektu** činnosti **ve výzkumu, vývoji a tvůrčí činnosti** se myslí**:**

a) zaměstnanec UMPRUM jako samostatný řešitel nebo hlavní řešitel řešitelského týmu,

b) student doktorandského studia UMPRUM jako samostatný řešitel nebo hlavní řešitel řešitelského týmu,

c) student UMPRUM, popřípadě účastník programu celoživotního vzdělávání, který řeší projekt v rámci činnosti ve výzkumu, vývoji a tvůrčí činnosti ke splnění svých studijních povinností jako člen řešitelského týmu spadající pod hlavního řešitele.

(9) **Využitím výsledků výzkumu, vývoje** a **tvůrčí činnosti se** rozumí zejména jeho skutečné provedení, provozování nebo poskytnutí oprávnění k výkonu práv duševního vlastnictví na základě licenční smlouvy.

(10) Licencí[13] se **rozumí** oprávnění k výkonu práva duševního vlastnictví, které poskytuje poskytovatel nabyvateli prostřednictvím licenční smlouvy. Nabyvatel licence pak vykonává majetková autorská práva namísto poskytovatele- autora. Pokud tak bylo ujednáno v licenční smlouvě, může nabyvatel oprávnění tvořící součást licence poskytnout třetí osobě, tzv. poskytnout **podlicenci**[14]**.**

(11) **UMlab - kreativní laboratoř UMPRUM (dále jen UMlab)** je vnitřní organizační jednotka UMPRUM. UMlab:

a) vytváří organizační rámec pro spolupráci školy se subjekty aplikační sféry
b je pracoviště managementu znalostí a centrem transferu technologií, jehož cíle jsou

stanoveny Směrnicí rektora o fungování UMlab - kreativní laboratoře UMPRUM. Naplňuje strategii a cíle výzkumné organizace ve vztahu k podnikům a uživatelům výsledků výzkumu, vývoje a tvůrčí činnosti UMPRUM a v souvislosti s využíváním duševního vlastnictví, identifikuje poznatky s možným komerčním potenciálem, provádí jejich evaluaci a ve spolupráci s právníkem školy zajišťuje aktivity související s ochranou duševního vlastnictví, smluvní vztahy týkající se transferu poznatků, správu licenčních smluv, realizuje šíření výsledků VaV mezi potenciální uživatele; sleduje náklady a výnosy na jednotlivých projektech komercializace, distribuuje případné zisky.

[12] § 8 zák. č. 121/2000 Sb., autorský zákon
[13] § 2358 a násl., §2371 a násl. zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
[14] § 2363 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

(12) **Komercializací** se rozumí takové využití výsledků výzkumu, vývoje a tvůrčí činnosti, jehož účelem je tvorba finančního výnosu ve prospěch původce a UMPRUM. Komercializace je např. poskytnutí licence k výsledkům výzkumu, vývoje a tvůrčí činnosti za úplatu třetí osobě, založení obchodní společnosti nebo společného podniku samostatně nebo ve spolupráci s třetí osobou, přímý prodej výrobků nebo služeb jménem a na účet UMPRUM nebo jménem a na účet původce.

Článek 3

Způsob nakládání s výsledky ve výzkumu, vývoji a tvůrčí činnosti

(1) K zaměstnaneckým dílům vykonává UMPRUM svým jménem a na svůj účet autorova majetková práva k dílu bez nutnosti uzavření licenční smlouvy. Osobnostní práva autora zůstávají nedotčena.

(2) V případě školního díla není student/ účastník programu celoživotního vzdělávání oprávněn bez souhlasu UMPRUM své dílo užít či poskytnout jinému licenci k jeho užití. Student/účastník je povinen informovat o záměru své dílo užít či poskytnout jinému licenci k jeho užití vedení UMPRUM prostřednictvím organizační jednotky UMlab. Vedení UMPRUM se následně vyjádří, zda záměr je či není v rozporu s oprávněnými zájmy školy a zda má UMPRUM zájem na uzavření licenční smlouvy se studentem/ účastníkem programu celoživotního vzdělávání.

(3) V případě školního díla nezasahuje UMPRUM do práv autora- studenta, pokud školní dílo užije nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní vnitřní potřebě, a to i bez poskytnuté licence[15]. V případě komerčního využití má UMPRUM právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla.

(4) Práva a povinnosti z tohoto článku a příslušných právních předpisů zůstávají nedotčena i po skončení pracovního poměru či obdobného pracovněprávního vztahu s UMPRUM nebo po ukončení studia/ programu celoživotního vzdělávání autora.

Článek 4

Předmět práva průmyslového vlastnictví jako výsledek činnosti ve výzkumu, vývoji a inovacích

(1) Autor, který vytvořil dílo splňující předpoklady k poskytnutí ochrany předmětu práva průmyslového vlastnictví, není oprávněn k jeho zveřejnění bez souhlasu

[15] § 35 odst. 3 zák. 121/2000 Sb., autorský zákon

UMPRUM. Původce je povinen neprodleně informovat vedení UMPRUM o vytvoření takového díla prostřednictvím UMlab. Pokud je původcem student UMPRUM, informuje UMPRUM o vytvoření takového díla spolu s vedoucím ateliéru.

(2) UMlab sdělí veškeré podstatné informace pro rozhodnutí Kolegiu rektora UMPRUM, které se po posouzení podkladů rozhodne, zda UMPRUM uplatní či neuplatní právo k dílu vytvořenému původcem. Rozhodnutí bude původci oznámeno ve lhůtě 3 měsíců prostřednictvím formuláře „Rozhodnutí rektora UMPRUM o uplatnění práva k předmětu práva duševního vlastnictví", které je přílohou č. 1 této směrnice.

(3) V případě, že Kolegium rektora rozhodne, že neuplatní právo k dílu dle tohoto článku, vrátí UMlab veškerou dokumentaci původci.

(4) V případě, že Kolegium rektora UMPRUM rozhodne, že uplatní právo k dílu dle tohoto článku, přechází právo na uplatnění ochrany k předmětu průmyslového vlastnictví na UMPRUM. Právník školy je pověřen k vypracování a podání přihlášky k zápisu do rejstříku příslušného úřadu. Původce je pak povinen účinně spolupracovat při vypracování přihlášky tak, aby bylo dosaženo řádné ochrany předmětu průmyslového vlastnictví.

(5) Náklady spojené s podáním přihlášky k zápisu do rejstříku příslušného úřadu nese UMPRUM.

(6) UMlab vede veškerou dokumentaci a evidenci vztahující se k problematice nakládání s výsledky výzkumu a vývoje dle této směrnice, s výjimkou dokumentace týkající se ochrany k předmětu průmyslového vlastnictví, které je vedena právníkem školy.

(7) Při nakládání s výsledky činnosti ve výzkumu, vývoji a tvůrčí činnosti, vzniklých na UMPRUM je každý povinen k uvádění názvu či loga UMPRUM. Uvedená povinnost platí i v případě, že se škola rozhodne, že nebude uplatňovat právo k předmětu práva duševního vlastnictví, a to i po skončení pracovního poměru či obdobného pracovněprávního vztahu s UMPRUM nebo po ukončení studia programu celoživotního vzdělávání autora.

Článek 5

Povinnost k ochraně duševního vlastnictví, povinnost mlčenlivosti

(1) Osoby, které jsou v zaměstnaneckém či obdobném pracovně-právním vztahu k UMPRUM a studenti a účastníci programů celoživotního vzdělávání jsou povinni

postupovat při svém jednání tak, aby byla zachována řádná ochrana předmětů duševního vlastnictví, které jsou výsledkem výzkumu, vývoje a tvůrčí činnosti v rámci UMPRUM. Dále jsou povinni zdržet se jakéhokoliv jednání, které je nebo by mohlo být v rozporu s oprávněnými zájmy UMPRUM ve vztahu k těmto výsledkům. Rovněž jsou povinni zachovávat mlčenlivost o informacích týkajících se předmětu duševního vlastnictví a respektovat a chránit případné obchodní tajemství UMPRUM, stejně jako know-how a důvěrné informace.

(2) Veškeré informace týkající se nakládání s předměty duševního vlastnictví, které jsou výsledkem činnosti ve výzkumu, vývoji a tvůrčí činnosti, se považují za důvěrné a třetím osobám mohou být sdělovány pouze s vědomím vedení UMPRUM nebo tehdy, je-li jejich ochrana zajištěna smluvně.

Článek 6

Výsledky spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích

(1) Pokud je činnost ve výzkumu, vývoji či inovacích realizována ve spolupráci s jiným subjektem, vztahy k výsledkům této činnosti musí být předem smluvně upraveny, a to i v otázce případných spoluvlastnických podílů.

Článek ~~7~~

Odměna

(1) Původce, který vytvořil v rámci plnění svých pracovních úkolů předmět práv průmyslového vlastnictví, na které UMPRUM uplatnila právo, má nárok na přiměřenou odměnu. Touto odměnou nejsou dotčeny jiné odměny dle jiných vnitřních předpisů, ani výše mzdy příslušného pracovníka.

(2) Původce náleží odměna:

(a) jednorázová základní odměna původce,
(b) dodatečná odměna původce z opakovaného využití.

(3) Původce, jehož výsledek výzkumu, vývoje a tvůrčí činnosti je obchodně využit a opatřen licenční smlouvou nebo se dostane již vyplacená odměna do zjevného nepoměru s přínosem dosaženým komerčním využitím výsledku, má právo na vypořádání dodatečné odměny původce z opakovaného využití. Pro stanovení její výše platí, že odměna je určena procentuálně z výnosu UMPRUM z komerčního využití po zdanění a po odpočtu nákladů spojených s přihlášením a udržováním ochrany, které se vztahují k období vyplácení odměny (dále jen "čistý výnos"), a to jako odměna obvyklá na relevantním trhu za dobu jejího vypořádání,

(4) Jednorázová základní odměna původce ani dodatečná odměna původce z

opakovaného využití není považována za mzdu ve smyslu zákoníku práce, jedná se o odměnu svého druhu a jako taková se nezahrnuje do průměrného výdělku zaměstnance.

(5) V případě více spoluautorů je možné jednotlivým autorům stanovit odlišnou výši odměny a to v poměru v jakém se podíleli na komercializaci výsledku.

(7) Odměna se vyplácí po uplatnění práva průmyslového vlastnictví a licenčních ujednání každoročně do 3 měsíců od skončení relevantního zúčtovacího období.

Článek č. 8

Rozdělení výnosů z komercializace poznatků

(1) Rozdělení výnosů z komercializace poznatků je určeno procentuálně z čistých výnosů dle níže uvedených kritérií:

Čistý výnos	Jednorázová základní odměna původci (čl. 7 odst. a písm. a)	Fond provozních prostředků - oddělené sledování UMlab	Úhrada režijních nákladů
do 100 tis. Kč	60 %	20 %	20 %
100 tis Kč až 1 mil. Kč	40 %	45 %	15 %
1 mil. až 10 mil. Kč	30%	60 %	10%
nad 10 mil. Kč	20%	70%	10%

(2) **Čistými výnosy** se rozumí rozdíl mezi příjmem z licencí nebo z jiného využívání a veškerými externími náklady spojenými s tržním zhodnocením předmětu, zejména s ochranou práv předmětu práv průmyslového vlastnictví (přihlášky patentů a dalších způsobů ochrany duševního vlastnictví, platby patentovým zástupcům, udržovací poplatky apod.), náklady na externí služby a analýzy (průzkum trhu, posudky odborníků apod.), náklady na platby externím obchodníkům a brokerům zmenšené o případnou dotaci z projektů, jakož i daňové náklady.

(3) Za příjmy z licencí se nepovažuje institucionální podpora ani jiná veřejná podpora.

(4) Výše odměny se určuje z celkového objemu čistých výnosů výsledku původce vyplacených od vzniku prvních příjmů z licencí nebo z jiného využívání výsledku.

Částky příjmů z licencí nebo z jiného využívání výsledku a dalších výsledků stejného původce, které představují zdokonalení nebo doplnění původního výsledku, se pro potřeby výpočtu odměny sčítají.

(5) Jednorázová základní odměna původci může být zvýšena na základě rozhodnutí Kolegia rektora dle návrhu Rady pro komercializaci.

(6) UMPRUM může s původcem uzavřít Smlouvu o odměně za vytvoření a komercializaci předmětu průmyslového vlastnictví, která upraví vzájemné nároky, práva a povinnosti mezi UMPRUM a původcem z titulu vytvoření výsledků výzkumu, vývoje a tvůrčí činnosti odlišně od této směrnice. Smlouva může mít i formu Dodatku k Pracovní smlouvě uzavřené mezi původcem a UMPRUM. Smlouva podle tohoto ustanovení se obvykle uzavírá po uzavření licenční smlouvy k tomuto předmětu práv průmyslového vlastnictví se třetí osobou nebo smlouvy o převodu vlastnických práv k tomuto předmětu práv průmyslového vlastnictví se třetí osobou, nebo na základě uskutečněného právního jednání směřujícího k nabytí obchodního podílu UMPRUM vložením předmětu průmyslového vlastnictví jako nepeněžitého vkladu do právnické osoby. Smlouva obvykle stanoví podmínky nároku původce na dodatečnou odměnu původce z opakovaného využití a respektuje principy stanovené touto Směrnicí.

(7) V případě, že je zaměstnanecký předmět průmyslového vlastnictví vytvořen spolupůvodci, náleží odměna každému z nich na základě Smlouvy o odměně za vytvoření a komercializaci předmětu průmyslového vlastnictví uzavřené se všemi spolupůvodci a na základě pravidel pro rozdělení odměny mezi spolupůvodci stanovených v Dohodě o spolupůvodcovství.

(8) Částky podle odst. 1 tohoto článku jsou zúčastněným stranám písemně vyúčtovávány vždy v kalendářním měsíci následujícím po připsání výnosů z komercializace na účet UMPRUM. Návrh na odměny podle odst. 1 předkládá UMlab ke schválení Kolegiu rektora, tak aby byla původci vyplacena vždy v nejbližším výplatním termínu po jejím vyúčtování.

(9) Práva a povinnosti vyplývající z této směrnice a Smlouvy o odměně za vytvoření a komercializaci předmětu průmyslového vlastnictví zůstávají po skončení pracovního nebo jiného právního vztahu původce k UMPRUM nedotčena.

Článek 9

Sankce, které nastanou v důsledku porušení stanovených postupů a pravidel (včetně ochrany obchodního tajemství)

(1) Pokud původce poruší povinnosti stanovené touto směrnicí, zejména stanovené v čl. 4 a čl. 5 a poškodí tím oprávněné zájmy UMPRUM, tak

(a) v případě zaměstnance nebo osoby ve vztahu obdobném pracovně-

právnímu poměru taková skutečnost zakládá důvod pro okamžité zrušení pracovního poměru ve smyslu § 55 z. 262/2006 Sb. Zákoníku práce (ZP) resp. důvod pro výpověď ve smyslu písm g) § 52 ZP;

(b) v případě studenta nebo účastníka kurzu celoživotního vzdělávání taková skutečnost zakládá důvod pro zahájení disciplinárního řízení ve smyslu vnitřních předpisů UMPRUM.

(2) Uplatněním sankce ve smyslu odst. 1 tohoto čl. Směrnice není dotčen nárok UMPRUM na náhradu škody. Pro stanovení výše škody se obdobně použije čl. 8 odst. 1 této Směrnice týkající se rozdělení výnosů z komercializace výsledků výzkumu, vývoje a tvůrčí činnosti.

Článek 10

Závěrečná ustanovení

(1) Tato směrnice nabývá platnosti a účinnosti dnem jejího vydání.
(2) Ke dni účinnosti této Směrnice se ruší Směrnice o nakládání s výsledky činnost ve výzkumu, vývoji a inovacích na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze ze dne 17. 5. 2016
(3) Řešení sporů vzniklých při realizaci směrnice spadá do kompetence rektora.

V Praze dne 8.1.2024

.....

prof. PhDr. et PaedDr. Jindřich Vybíral, CSc., rektor

Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze

Přílohy:

Příloha č. 1. Rozhodnutí rektora o uplatnění práva k předmětu duševního vlastnictví

Rozhodnutí rektora o uplatnění práva k předmětu práva duševního vlastnictví:

Název díla:

Popis díla:

Autor/Původce:

Datum sdělení autora/původce o vytvoření díla:

Tímto rozhoduji, že UMPRUM v Praze uplatňuje/neuplatňuje právo k předmětu práva duševního vlastnictví.

V Praze, dne

podpis rektora UMPRUM

V Praze, dne

podpis příjemce rozhodnutí